

Ross Károly

TILTOTT TERÜLET

Olyan nyomasztó álomból kaparta össze magát kevéssel hajnali öt után, hogy azt hitte, nemhogy túlélni nem fogja a napot, de el sem tudja kezdeni. Szédült, gyomrát marta a sav, szájpaddlásához tapadt nyelvét csak két csésze forró kávé segítségével tudta valamelyest leválasztani. A tüdő körbe nézve mély, függőleges barázdákat fedezett fel az arcán, s meg mert volna esküdni, hogy nem a párna gyűrődései okozták. Egyáltalán, annyira pocsékul érezte magát, amennyire csak lehetett.

– Bassza meg – motyogta magában, mikor már a végén ült, s érezte, ánusza ezúttal sem fog akkorára nyílni, amekkorára kellene. Tehát fájni fog.

Végre túljutott a reggel kellemetlenségein, teste egyre inkább mozgásba lendült, vele együtt az agya is, s mire komolyabban elgondolkodott volna azon, hogy mi volt ez, már el is felejtette. De másnap újra megismétlődött, és harmadnap is. A zűrzavaros álom, a kiszáradt szájpaddlás, a negyedórás kínlás a végén. És ezúttal mintha nem is múlt volna el olyan hamar és látható utóhatások nélkül. Csak a nyakába szakadt rengeteg munka feledtette vele egy időre, de mikor kész volt mindennel, a tünetek újból jelentkeztek.

Beteg vagyok, gondolta. Még hozzá nem is kicsit. Ezek nem holmi megfázás vagy járvány okozta tünetek, itt komolyabb dologról van szó. Orvoshoz kellene mennem. Házi orvosát azonban nem ismerte, sőt, abban sem volt biztos, hogy egyáltalán van-e házi orvosa. Legalábbis két évvel ezelőtt, mikor ideköltözött, nem jelentkezett be egyetlen orvoshoz sem, az otthoni meg, ki tudja, rendel-e még – végtelenül öreg volt már akkor is, mikor utoljára látta. Munkaadóját, mivel feketén dolgoztatta, nem érdekelték az ilyesmit, oldja meg mindenki, ahogy tudja, mondta. Eddig szerencsére nem volt szüksége rá, és abban reménykedett, hogy nem is lesz, amíg ennek a munkának a végére nem érnek és visszaköltözhet az otthonába. Egy hatalmas szállodát építettek a hegy oldalába, akkora volt, hogy kerékpárra kellett ülnie, ha el akart érní egyik végéből a másikba. Munkafelügyelőként dolgozott, ami a valóságban azt jelentette, hogy felügyelt arra a nemzetközi csúrhé, ami legfőként magyarokból, moldávokból, ukránokból és macedónokból állt, hogy teszik-e a dolgukat. Nem volt megerőltető munka, viszont felelősségteljes: legfőképp arra kellett figyelnie, hogy a szállón egymásnak ne ugorjanak.

Egy csomó pénzt ígért neki a befektető ezért a munkáért, és azt tervezte, hogy ebből az összegből panzióvá alakítja a nagyapjától örökölt örösi házat. Már megvoltak a tervek, a kivitelező, csupán a pénz hiányzott. Szerencsére jó tempóban haladt az építkezés, karácsonyra végezniük kell, ez volt kitűzve határidőnek, s akkor kapja majd meg pénzének a nagyobbik részét. Eddig tisztességesen fizettek, bízott benne, hogy ezután sem lesz baj. Jóban volt a tulajdonossal, egy vele egykorú férfival, aki, annak ellenére, hogy újmilliárdosként nem nagyon kímélte a média, legalábbis annak egyik fele, meglepően barátságos viszonyt ápolt vele. Időnként meghívta egy italra bérelt házába, sőt, egy alkalommal megkérte, hogy kísérelje el egy környékbeli gyalogtúrára. Ilyenkor alig beszéltek az építkezésről meg az emberekről, leginkább nem beszéltek semmiről, a milliárdos ugyanolyan szófukar volt, mint ő. Összeszorított szájjal, feszes arccal ment, mint aki hadakozik valami ellen, ami láthatatlan, ami a belsejét rágja, ami ellen egyfolytában küzdenie kell. Simon megsajnálta, nem lehet könnyű a milliárdosok élete sem, gondolta, vagy talán még szarabb, mint az övé. Valaki vagy valami mindig basztatja őket, azt lesik, hol köthetnek bele, mikor szedhetik darabokra. Önkéntelenül is végighallgatta pár telefonbeszélgetését, s ezek után elcsodálkozott, hogy ez az ember még tud egyáltalán aludni. Ő biztosan nem tudott volna.

De a másik oldalon állók sorsát sem szívesen vállalta volna, a rabszolgákét, ahogy magában nevezte őket, akik az építkezésen robotoltak. Konténerekben laktak, nyolcan-tizen egy légtérben, s akinek itt nem jutott hely, az mehetett a furnérlapokból összetákolt barakkokba, amiket gyakran öntött el a domboldalról lezúduló eső vagy sáros hordalék. Családjukat hónapokig nem látták, de talán még rendes váltóruhájuk sem volt, amiben vonatra vagy özvívz előtti autójukba ülhetek volna, hogy ünnepekre hazautazzanak. Munkavégzés után lementek a faluba, vettek valami ennivalót a külön az ő számukra estig nyitva tartó boltban, majd beültek a kocsmába, vagy visszamasíroztak a konténerekbe, és elaludtak. Néha vita támadt közöttük, ilyenkor egymás számára is érthetetlen nyelven leordították egymást, de komolyabb nekifeszülésekre nem került sor. Mindenki tudta, mit kockáztat, ha nem tudja féken tartani a kezét.

Egyik reggel, miután valahogy összekaparta magát, észrevette, hogy az egyik munkás nem jelent meg a munkafelvételen. Mikor megkérdezte a társait, hol van, csak a vállukat vonogatták.

- Hát mi van? Egy barakkban vagytok, nem? Csak tudtok róla!
- Nem válaszoltak.
- Magyar legalább?

- Az. A Palotás.
- Megbetegedett?
- Nem tudott fölkelni reggel. Csak nyöszörgött.
- Megnézem. Hányas barakk?
- Kilences.

Fölcaptatott a hegyoldalba, bár minden lépésnél belenyilallt valami a hasába. A mai reggel különösen rosszul indult: nemcsak a szokásos görcsök, hanem valami előlről hátrafelé irányuló éles szúrás is gyötörte. Mintha tört döftek volna a gyomrába, és hátul húzták volna ki.

Az ajtó tárva volt, de így is orrfacsaró bűz csapott ki a barakk belsejéből. Szellőzni kirakott ruhák lógtak mindenütt, melyek mosóport hónapok óta nem láttak, zsírpapírba csomagolt ételmaradékok, üres cementes zsákba gyömösölt boros- és sörösüvegek kandikáltak ki az ágyak alól. Hiába próbált valami minimális rendet tartatni, próbálkozásai rendre kudarcba fulladtak. Ezeket az embereket munkára lehetett fogni, emberi életre nevelni nem. Becsülte bennük, hogy kerültek minden kiadást, hogy minél többet küldhessenek haza, azt viszont nem csinálták meg, ami nem került volna egy fillérjükbe sem. Az igénytelenség lengte körül az életüket.

Beljebb fúrta magát a gönc- és hátizsákbarikádon, miközben orrába csapott a bevetetlen ágyakból áradó kesernyés férfiszag. A legbelső alsó ágyon egy apró kis embert talált, takaróstól sem volt nagyobb, mint egy vézna gyerek. Teljesen be volt bugyolálva, azt sem tudta kivenni, merrefelé van a feje.

– Palotás? – szólította meg, de nem érkezett válasz. Megfogta a rongykupacot és megrázta. – Palotás, hé! Mi van magával? Keljen fel, hallja?

A takaró és a rászórt rongydarabok olyan csigalassúsággal csúsztak le az alattuk megmoccanó testről, mint falevelek, melyek alatt sündisznó motoz. Amint sikerült kidugnia a fejét, Simon rögtön tudta, kiről van szó. Ez az alacsony, vézna kis ember végezte a culágermunkát, mert semmiféle képesítése nem volt. De talán még iskolája sem. Alázatos nézésével, hiányos fogazatával szinte bocsánatot kért az emberektől, hogy csak idáig vitte. A hangját még soha nem hallotta.

– Ember, mi van magával? Beteg?

Valami kivehetetlen hörgés volt a válasz, aztán hosszú köhögésroham. Csak úgy rázta a parányi testet, hogy szinte föl-alá dobálózott tőle.

– Mi baja? Tudok segíteni?

Végre sikerült valahogy felkönyökölnie, homlokán összecsomósodott hajától, többnapos borostájától azonban így sem látott az arcából semmit. Annyit azért meg tudott állapítani, hogy komoly a baj. A minimum, hogy

orvos kellene, de leginkább mentő. Ha ne adj' isten itt halna meg, abból komoly bajuk származna – ellenőrzés, bírságok, a munkálatok felfüggesztése. Mikor kapná meg a pénzét, aminek az utolsó fillérig megvan már a helye?

– Majd... hamarosan... jobban leszek. Délre már biztos... jobban leszek – sípolta az emberke, és fölkrárogott egy csomó váladékot, de nem merete kiköpní, visszanyelte. Hajcsomói alatt gyöngyözött a homloka.

Simon szívesen elmesélte volna neki, hogy nála is így szokott lenni, de úgy érezte, ezzel kicsinyítené a másik szenvedését. Elbogatellizálná, pedig nem lenne oka rá. Hidegek voltak a reggelek, néha még fagyott is, s ezen az emberen mást még nem látott, mint egy cipzárás nyakú pulóvert, aminek már ment szét az alja és kivolt belőle a dereka, ha lehajolt. Izzadság, rá a hideg, a legkevesebb egy jó megfázás. De itt, úgy látta, sokkal többről van szó. Ez az ember haldoklik.

– Tud járni? – kérdezte.

– Hogy? Jární? Tudok, tudok.

– Mert orvoshoz kéne mennünk. Meg kellene nézni valakinek.

– Nem... hiszem, hogy... annyira komoly.

– Pedig szerintem az. Öltözzön fel. Menni fog? Mindjárt visszajövök.

Kiszédelgett a helyiségből, mert attól félt, megfullad. De amikor odakint egy mély lélegzetet vett, akkora szúrást érzett a gyomrában, hogy két-rét görnyedt és kezével belekapart a földbe. Melyikünknek lenne nagyobb szüksége orvosra, tette fel a kérdést, nekem vagy ennek az embernek itt? De ha kiír, ne adj' isten kórházba küld, akkor ugrott a munka. Meg a pénz is.

Felhívta Szekerest, az építetöt, s elmondta neki, mi van. Szekeres azt mondta, vigye le a faluba, ott van körzeti orvos, nézesse meg. Ha súlyos, vitesse kórházba. Az építkezésre semmiképp se hozza vissza, mert még ott talál megdögleni.

Visszament a barakkba, hogy megnézzé, felöltözött-e. De a kis emberke az ágy szélén ült, összefonta maga előtt a karját, úgy hintázott előre-hátra, közben kiverte a hideg.

– Mi van, ember? Nem tud felöltözni?

– Fázom. Hideg van.

– Csak magának. Odakint tavasz van.

Tehetetlenül lógatta a fejét, kilátszott borotvátlan, aszott kis nyaka, amit talán csak az inak tartottak egyben. Simon most vette észre azt is, hogy tulajdonképpen fel van öltözve. Úgy látszik, már munkára kész volt, mikor a láz ledöntötte.

– Jöjjön, kerítünk orvost, valakinek meg kell néznie.

Marcangolta a belsejét valami, szúrta, rágta, de megpróbált nem figyelni rá. Ezt az embert mindenáron el kell juttatnia orvoshoz, különben kárba veszik minden. Nem lesz a panzióból semmi.

Belenézett az öreg arcába, ködös, fátyolos tekintet nézett vissza rá. Nem volt benne biztos, hogy egyáltalán magánál van-e.

– Ha engem most elvisz innen... – hörögte –, nem biztos, hogy... valaha is visszajövök.

– Dehogynem, visszajön. Gyógyultan.

– Nem hiszem én azt.

– Csak megnézi az orvos. Felír valami gyógyszert, kiváltjuk, és már jövünk is vissza.

– Nekem, tudja, kell ez a munka. Elviszi a bank a lányom feje fölül a házat, ha... nem segítem. Dolgoznom kell.

– De nem tud, ember! Mert beteg! Előbb meg kell gyógyulnia.

– Nincs nekem... semmi bajom. Egy kis megfázás... ugyan! Holnapra elmúlik.

– Múlik a nyavalyát!

Újból ki kellett mennie, mert a bűz s a gyomrában forgó penge együttesen majdnem ledöntötték a lábáról. Leült a tavaszi földre, de rögtön fel is állt, mert érezte, hogy hideg, mint a jég. Végigfutott rajta valami, megremegett. Ha találunk orvost, lehet, hogy mégis megnézetni magát. Ír föl valami orvosságot, valamit az is segít. Aztán, majd ha végeznek ezzel a munkával és a zsebében a pénz, komolyabb kivizsgálásra is elmegy. De előbb nem.

Mire visszament, Palotás ismét a rongyaiba temetkezett, sőt, a szomszéd ágyról lecibált takarót is magára húzta. Úgy nézett ki, mint egy kupac gönc, amit kivágtak az autóból az út szélére.

– Na, ne szórakozzon velem, ember! Mit gondol, én jókedvemben ugrálok itt maga körül?

Megragadta a rongyokat és levágta a földre. A kis emberke nagy nehezen tudott csak kievickélni belőlük.

– Megyek dolgozni. Megyek... csak a bakancsomat...

– Orvoshoz megyünk, kapja össze magát! Hol a bakancsa?

Mivel az mozdulni sem bírt, lehajolt, kihalásztta őket az ágy alól, s nagy nehezen beleerőltette a lábát. Aztán fölállította, megkötötte a madzagot, ami a nadrágját tartotta, majd leemelt egy kabátot a deszkába vert szögről.

– Az nem az én kabátom... az a...

– Mindegy. Kölcsönvesszük.

Inkább vitte, mintsem támogatta az öreget, érezte, annyi erő sincs benne, hogy függőlegesen tartsa magát. Nem is beszélve a felázott domboldalról – minduntalan megcsúszott a lába, oldalvást kellett menniük, hogy le ne szánkázzanak. De mikor látta, hogy reménytelen az öreggel együtt, felkapta, és vitte, mint egy gyereket. Ha nem szűrt volna olyan veszettül a hasa, meg sem kottyant volna neki az ötvenkilós test – tisztára, mint egy cementes zsák, csak rosszabb elosztásban. Csak ne lihegne az arcába azzal az undorító, bűdös leheletével, és ne kaffogtatna valamit a szájában. Mint ha elszabadult műfogsorok ütődtek volna egymáshoz minden egyes lépésénél, iszonytató hangot adtak.

– Nem akarja, hogy itt patkoljak el, mi? Erről... van szó, ugye? – hallotta egyszer csak az öreg hangját, egészen közel a füléhez.

– Mit mond? Mit nem akarok?

– Hogy... itt patkoljak el. Mert abból baj lesz.

– Ne beszéljen zagyvaságokat. Inkább kapaszkodjon.

– Mert ha... itt patkolnék el, akkor... kivizsgálás indulna... és hát sok minden nem egészen szabályos itt...

– Magának agyára ment a láz.

– Nem a láz... más ment nekem az agyamra... a fületlen barakk meg... az ehetlen étel...

– Ki beszélt ilyesmivel tele a fejét? Merthogy magától...

Akkorát nyilallt a gyomrába, hogy meg kellett állnia, s ahogy előre hajolt, csaknem elejtette az emberkét. A bűdös kurva életbe! Cipelem ezt itt, közben magam meg megdöglöm! A legszívesebben legurította volna a domboldalon, hogy csak úgy nyekkent volna belé. De tudta, hogy vigyáznia kell rá, legalább addig, míg ki nem jutnak az építkezési területről.

– Úgy látom... magánál sincs minden rendben – hallotta megint a kaffogást a füle mellett.

– Nincs, de nyugodt lehet, az orvosig eljutunk.

– Szerintem magának fontosabb lesz, mint nekem. Tegyen le, megyek a saját lábamon.

– Majd ha sík terepre értünk.

Szédült, megtántorodott. Mi ez, kérdezte önmagától, csak nem gyomorvérzés? Visszaemlékezett a reggeli székleetére, ami fekete volt és véres, de nem vette komolyan. Már a tegnapi is olyan volt, sőt, a tegnapelőtti is. Túl sok vért veszített volna, attól imbolyog?

Nem értek le a domb aljába. Még párat lépett, aztán elvágódott, egymásba gabalyodva csapódtak neki egy malterkeverőnek. Beverte a fejét, bal válla sajtzott, meg sem kísérelte, hogy felálljon, érezte, nem menne. A kis

emberke ott ült mellette, szedegette le magáról a sarat, mint akit semmi más nem nyomaszt, csak az, hogy bepiszkította valakinek a kabátját. Közben sovány arca tüzelt, szája széle meg-megremegett, szeme fénytelenül meredt a semmibe.

Arra eszmélt, hogy a nyeszlett kis ember a hóna alá nyúl, megpróbálja talpra állítani, s botladozva elindul vele a terepjáró felé. Mikor nagy nehezen odaérték, kirángatta előtte az utas oldali ajtót és betuszkolta az ülésre. Ő maga a volán mögé ült.

– Mi van? – kérdezte Simon, miközben forgott vele a világ. – Hová... hová megyünk?

– Orvoshoz – válaszolta a kis emberke. – Hogy ne itt... találjunk elpusztulni. Tiltott területen.

Tiszatáj, 2018/5.